

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/13/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200341
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200341.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: U., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2015, č.k. 1Sd/19/2015-23, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2015, č.k. 1Sd/19/2015-23, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne z 14. apríla 2014, č. XXX XXX XXXX X, z r u š u j e a vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zo 26. júna 2015, č.k. 1Sd/19/2015-23, potvrdil rozhodnutie zo 14. apríla 2014, č. XXX XXX XXXX X , ktorým odporkyňa rozhodla o odňatí invalidného dôchodku od 2. mája 2014 podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa článku 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podľa § 112 ods. 2 a 6 zákona o sociálnom poistení sa dávka odníme, ak zanikol nárok na dávku, a to odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplátila. Pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Košice z 24. marca 2014 nie je navrhovateľ od 24. marca 2014 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, nárok na invalidný dôchodok mu zanikol. Odborný posudok o invalidite z 24. marca 2014 tvorí prílohu rozhodnutia.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho

súdneho poriadku. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, rozhodnutím z 29.10.2012, č. XXX XXX XXXX X, bol navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1, § 82 zákona priznaný od 02.10.2012 invalidný dôchodok. Rozhodnutie bolo vydané na základe posudku posudkového lekára zo dňa 10.10.2012, kedy bola u navrhovateľa určená kontrolná lekárska prehliadka na október 2013, kedy bol reálny predpoklad zmeny zdravotného stavu a z toho vyplývajúcej zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Kontrolná lekárska prehliadka sa uskutočnila dňa 24.03.2014, kedy podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne, Košice navrhovateľ od 24.03.2014 nebol uznaný invalidným, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav už nemal pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale len o 30 % v zmysle rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ktorým boli choroby kože a podkožného väziva podľa kapitoly XIV, položky 1, písmena b/ prílohy č. 4 k zákonu. Krajský súd dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa súčasného rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene a jednoznačne z nich vyplynulo, že zistené poškodenie zdravia u navrhovateľa pre rozhodujúce zdravotné postihnutie nedosahuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 40 %, keďže vo veci podanými posudkami posudkových lekárov prvého a druhého stupňa bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa zhodne stanovená 30%. Ani v súdnom preskúmacom konaní po opakovanom zhodnotení zdravotného stavu navrhovateľa nebolo preukázané tvrdenie o zhoršení zdravotného stavu. Naopak výsledky odborných lekárskech vyšetrení konštatovali podstatne zlepšený zdravotný stav, aký bol pred októbrom v roku 2012, kedy bola priznaná invalidita od 02.10.2012. Krajský súd tak dospel k záveru, že navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie. Podľa § 250q ods. 2 OSP napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie namietajúc vážne zdravotné dôvody, ktoré preukáže lekárskou správou. Odvolanie doplnil dokumentáciou o zdravotnom stave.

3.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu nevyjadřila.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa treba priznať úspech.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1, 2 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté

predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o odňatí invalidného dôchodku podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 2. mája 2014, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľ nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 71 ods. 3 veta prvá zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 74 ods. 4, 5, 6 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Odvolací súd mal z obsahu pripojených spisov preukázateľne zistené, že rozhodnutím z 29.10.2012, č. XXX XXX XXXX X, bol navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1, § 82 zákona priznaný od 02.10.2012 invalidný dôchodok pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - kapitola XIV. oddiel 1 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení choroby kože a podkožného väziva (50% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) po poštípnutí hmyzom v júli 2011 ako bulóznou eryzipelas ľavého predkolenia s ťažkým septickým priebehom až s halucináciou, lokálne s rozsiahlymi bulami, abscesmi, s nutnosťou chirurgického ošetrovania a pre iné zdravotné postihnutie cerviklágia (zvýšenie o 5%). Termín kontrolnej lekárskej prehliadky bol určený na október 2013.

Kontrolná lekárska prehliadka sa konala dňa 24.03.2014. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľa na účely invalidného dôchodku posúdil posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, aj na základe odbornej lekárskej správy z Kliniky popálením a rekonštrukčnej chirurgie z 9. januára 2014, z neurologického a fyziatrického vyšetrenia z 9. januára 2014 a 7. februára 2014. Na základe preukázaného priebehu ochorenia a objektívnych klinických nálezov zmenil podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie kapitola XIV. položka 1 písm. b/ (rozsah 30%-40%) prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení na 30% , lebo ochorenie malo výrazné prejavy s vplyvom na celkový organizmus, ale už neboli prítomné rozsiahle dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe so znížením celkovej výkonnosti organizmu. Funkčné poruchy pri ďalších zdravotných postihnutiach nepredpokladali pokles schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti a neboli posudkovo významné. S týmto posúdením sa stotožnil aj posudkový lekár sociálneho poistenia odporkyne dňa 19. marca 2015.

Navrhovateľ je vyučený tesár, pokrývač. Od 30. augusta 2011 bol nezamestnaný. Naposledy pracoval

ako SZČO. V júli 2011 bol poštípnutý hmyzom. Od októbra 2011 bol ústavne liečený. Za invalidného dôchodcu bol uznaný dňom neurologického vyšetrenia od 2. októbra 2012 pre rozhodujúce zdravotné postihnutie choroby kože a podkožného väziva kapitola XIV. položka 1 písm. c/ s 50% (50-60%) mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pre cervikalgiu bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení o 5%.

Pri kontrolnej lekárskej prehliadke na účely invalidného dôchodcu posudkoví lekári sociálneho poistenia zhodne zaradili rozhodujúce zdravotné postihnutie do kapitoly XIV. položka 1 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení a znížili percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 30% (z percentuálneho rozpätia 30-40%). Zdravotný stav posúdili za zlepšený a stabilizovaný.

Odvolačný súd rozhodujúc o odvolaní navrhovateľa, z lekárskejších správ z odborných vyšetrení založených v posudkovom spise Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zistil, že pred posúdením zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne (19. marca 2015 a na požiadanie krajského súdu dňa 11. januára 2016) bol navrhovateľ na diabetologickom vyšetrení. Diabetológ po vykonanom vyšetrení zistil diabetes mellitus, typ II novozistený. Posudkový lekár sociálneho poistenia odporkyne na túto lekársku správu neprihliadol.

Podľa § 112 zákona o sociálnom poistení výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok, odvolací súd dospel k záveru o pochybení posudkového lekára sociálneho poistenia odporkyne, ktorý posudzoval zdravotný stav navrhovateľa na účely trvania invalidity dňa 19. marca 2015, resp. dňa 11. januára 2016. Z prílohy č. 4, konkrétne z kapitoly IV. položka 1 cukrovka je bez akýchkoľvek pochybností zrejme, že zákonodarca zaradil cukrovku kompenzovateľnú diétou a perorálnymi adtidiabetikami, bez komplikácií pod písm. a/, cukrovku kompenzovateľnú, bez komplikácií, s ohľadom na pracovné zaradenie pod písm. b/ a cukrovku ťažko kompenzovateľnú s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie pod písm. c/. Pokiaľ posudkový lekár sociálneho poistenia po novom, resp. po doplnení posúdenia posudkových hľadísk a kritérií pre chorobu zaradenú do kapitoly IV. položka 1 zotrva na svojom pôvodnom posudkovom závere, v zmysle ktorého je u navrhovateľa novozistená cukrovka posudkovo nevýznamné ochorenie, bude pre ustálenie takéhoto posudkového záveru potrebné bližšie a podobnejšie zdôvodnenie z dôvodu, že diabetológ dňa 10. marca 2015 hodnotil cukrovku už ako typ II.

V novom konaní bude úlohou odporkyne odôvodniť aj určenú percentuálnu mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie s ohľadom na vykonanú plastiku rozsiahleho defektu na prednej ploche ľavého predkolenia v priamej súvislosti na zostávajúcu schopnosť navrhovateľa prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvifikácie.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP a § 492 ods. 2 SSP a rozhodnutie odporkyne zo 14. apríla 2014, č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa rozhodla o odňatí invalidného dôchodcu od 2. mája 2014 zrušil a vec vrátil odporkyni na nové konanie podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP.

Súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 4 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods.1 a § 151 ods.1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP. Podľa výsledku konania úspešnému navrhovateľovi odvolací súd náhradu trov konania nepriznal, lebo tento si ich náhradu podľa § 151 ods. 2 OSP neuplatnil.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.